

Bestuursdienst

Afdeling Belastingen
Steller A. Hageman
Onderwerp Kwijtschelding

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 70 92 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk DI 12.3028108

Datum **10 MEI 2012** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 27 april 2011 heeft uw raad besloten te anticiperen op een verruiming van de vermogensgrenzen in de kwijtscheldingsregeling die op dat moment nabij leek. Op 2 maart heeft het kabinet de Tweede Kamer echter meegedeeld dat die verruiming niet doorgaat. Met deze brief informeren wij u over de gevolgen van dit kabinetsbesluit voor ons kwijtscheldingsbeleid.

Op 1 juli 2011 is een wetswijziging in werking getreden die een grondslag biedt voor een verruiming van de vermogensgrenzen in de kwijtscheldingsregeling. De wetswijziging geeft de minister van BZK de bevoegdheid om in een ministeriële regeling te regelen dat gemeenten de vermogensgrenzen bij kwijtschelding van gemeentelijke belastingen gelijk mogen stellen aan de vermogensgrenzen in de Wet werk en bijstand (Wwb). Eerst zou er dus een ministeriële regeling moeten komen en vervolgens zouden gemeenten kunnen besluiten tot verruiming van hun kwijtscheldingsregeling.

Op 2 maart heeft minister Spies van BZK in een brief aan de Tweede Kamer echter geschreven dat zij geen toepassing gaat geven aan de bevoegdheid die zij door de wetswijziging heeft gekregen. Het gevolg is dat gemeenten niet de bevoegdheid krijgen hun kwijtscheldingsregeling te verruimen. Voor de motivering van haar besluit verwijst de minister naar de plenaire behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer. Daarbij heeft haar ambtsvoorganger toegezegd om bij de uitwerking van het wetsvoorstel in de ministeriële regels rekening te houden met de armoedeval. In haar brief van 2 maart stelt de minister dat de verruiming van de vermogensgrens voor uitkeringsgerechtigden kan betekenen dat indien zij een baan aanvaarden, het recht op kwijtschelding vervalt. Dit verlies van inkomensondersteuning zou ertoe leiden dat werken voor deze groep minder lonend wordt.

Wij zetten vraagtekens bij deze motivering. In een brief aan de minister hebben wij haar opgeroepen alsnog de ministeriële regels te wijzigen. De colleges van B&W van de gemeenten Amsterdam, Enschede, Eindhoven en Nijmegen ondersteunen deze oproep. De desbetreffende brief is bijgevoegd.

Het besluit van de minister zoals verwoord in de brief van 2 maart heeft gevolgen voor ons kwijtscheldingsbeleid. Op 27 april 2011 heeft uw raad besloten de wijziging van de ministeriële regeling niet af te wachten en alvast te anticiperen op een verruiming van de vermogensgrenzen. Met terugwerkende kracht tot 1 januari 2011 zijn de vermogensgrenzen verruimd tot aan de grenzen van de Wwb (€ 5.685 voor een alleenstaande en € 11.370 voor een echtpaar). Ook dit jaar zijn deze vermogensgrenzen toegepast. Om niet in strijd met de ministeriële regels te handelen, moet weer toepassing worden gegeven aan de vermogensgrenzen uit die regeling van € 1.450 voor een alleenstaande en € 2.000 voor een echtpaar.

Er zijn in 2011 ca. 600 kwijtscheldingen verleend op basis van de ruime vermogensgrens. Ook dit jaar zijn er al enkele honderden kwijtscheldingen verleend terwijl daar in de ministeriële regeling geen grondslag voor was. Dit betekent feitelijk dat er in 2011 en 2012 sprake is van onrechtmatigheid. De omvang van deze onrechtmatigheid bedraagt zowel in 2011 als in 2012 ongeveer 140 duizend euro.

Het terughalen van de verleende kwijtscheldingen is geen reële optie. Dat zou niet alleen onbehoorlijk zijn tegenover de huishoudens die de kwijtschelding gehad hebben, het is ook praktisch nauwelijks uitvoerbaar om het geld terug te halen.

De termijn voor indiening van kwijtscheldingsverzoeken loopt nog tot 30 april en tot die datum zijn er kwijtscheldingsverzoeken binnengekomen die nog behandeld moeten worden. Daarnaast worden er in de loop van dit jaar nog belastingaanslagen opgelegd die ook nog tot kwijtschelding kunnen leiden. Dit leidt tot een dilemma. Voor toepassing van de ruime vermogensgrenzen biedt de ministeriële regeling geen grondslag maar onmiddellijke toepassing van de grenzen uit die regeling leidt tot rechtsongelijkheid en willekeur. Het moment waarop het kwijtscheldingsverzoek is ingediend wordt dan mede bepalend voor het antwoord op de vraag of er recht op kwijtschelding bestaat.

De beste oplossing is naar onze mening dat alle kwijtscheldingsverzoeken die betrekking op belastingaanslagen voor dit jaar nog getoetst worden aan de ruime vermogensgrens. Weliswaar betekent dit dat er nog kwijtscheldingen verleend gaan worden terwijl daar geen grondslag voor is in de ministeriële regeling - wij schatten dat het gaat om ca. 200 gevallen - maar wij vinden dat minder zwaar wegen dan de rechtsongelijkheid en willekeur die ontstaat als we per direct weer gaan toetsen aan de vermogensgrenzen uit de ministeriële regeling. Wij verwachten hierover geen problemen met het Rijk. Met het verlenen van de kwijtschelding is geen rijksgeld gemoeid.

Bovendien laten we er geen misverstand over bestaan dat de toepassing van de ruime vermogensgrenzen beëindigd zal worden zo gauw de beginselen van behoorlijk bestuur daar niet langer aan in de weg staan.

Op basis van de hiervoor weergegeven argumentatie leggen wij u op dit moment nog geen voorstel voor tot wijziging van de gemeentelijke kwijtscheldingsverordening. Het voorstel daartoe willen we opnemen in de Tarievennota 2013. Het loslaten van de ruime vermogensgrenzen per 2013 heeft tot gevolg dat dan ca. 600 huishoudens niet langer in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Toepassing van de ruime vermogensgrenzen heeft geleid tot meer kwijtscheldingen en heeft ook effect op de opbrengst afvalstoffenheffing. De derving is geraamd op 140 duizend euro per jaar. Voor de jaren 2011 tot en met 2014 zou deze derving overeenkomstig uw besluit van 27 april 2011 ten laste van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing gebracht worden. Door de brief van de minister van BZK is dit voor de jaren 2013 en 2014 niet meer nodig. De eindstand van de reserve per 31 december 2014 zal daardoor € 280.000 hoger zijn dan geraamd.

Gelijktijdig met de verruiming van de vermogensgrens is op 1 juli 2011 bij wet geregeld dat gemeenten kwijtschelding mogen verlenen van privé-belastingsschulden van ondernemers die op bijstandniveau leven. Op 27 april 2011 heeft u besloten toepassing te geven aan deze bevoegdheid. De ontwikkelingen rondom de vermogenstoets zijn niet van invloed op de kwijtschelding voor ondernemers. Die kan onverkort doorgaan omdat de minister daarvoor geen nadere regels hoeft te stellen.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bestuursdienst

BIJLAGE

Afdeling **Belastingen**
Onderwerp **Kwijtschelding lokale heffingen**

Bezoekadres
Stationsplein 9

Postadres
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Wij zijn met het openbaar vervoer bereikbaar,
Kreupelstraat:
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11
Zuiderweg 70/2:
Buslijn 8
Trompsingel:
Buslijn 5
Stationsplein:
Centraal station

Telefoon (050) 367 76 09 Bijlage(n)

Ons kenmerk **DI 12.3028115**

Datum **10 MEI 2012** Uw brief van

Uw kenmerk

E-mailadres

Website
www.gemeente.groningen.nl

Geachte mevrouw Spies,

Met verbazing hebben wij kennis genomen van uw brief van 2 maart 2012 waarin u de Tweede Kamer informeert over uw besluit om de 'Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen' niet aan te passen voor wat betreft de vermogensnorm die gehanteerd mag worden bij kwijtschelding van lokale lasten voor particulieren. Wij vragen u de ministeriële kwijtscheldingsregels alsnog te verruimen. Deze oproep wordt ondersteund door de colleges van B&W van de gemeenten Amsterdam, Eindhoven, Enschede en Nijmegen.

De wet van 1 juli 2011 heeft u de mogelijkheid gegeven het gat te dichten tussen de geldende vermogensnorm in het kader van de kwijtschelding en die in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB). Door uw besluit om geen toepassing te geven aan deze bevoegdheid wordt het voordeel voor gemeenten van één vermogensgrens, en dus een administratieve lastenverlichting niet bereikt. Maar vooral voor mensen op het sociale minimum die net boven de vermogensgrens zitten, pakt uw besluit slecht uit. De huidige vermogensgrens ligt voor alleenstaanden op ca. € 1.450 en voor gehuwden op ca. € 2.000. Deze grenzen zijn zo laag dat mensen die zich niet in de schulden steken maar sparen voor een grote aankoop worden afgestraft omdat hun 'vermogen' net boven de grens voor kwijtschelding uitkomt.

Uw besluit heeft tot gevolg dat het grote verschil tussen de geldende vermogensnorm in het kader van de kwijtschelding en die in het kader van de WWB blijft bestaan. Wij ervaren vrijwel dagelijks hoe lastig het is om dit verschil in normen uit te leggen aan mensen die recht hebben op een bijstandsuitkering maar van wie het kwijtscheldingsverzoek is afgewezen.

Als motivering voor uw besluit voert u aan dat u verwacht dat door een verruiming van de vermogensnorm de armoedeval zal verergeren. Een feitelijke grondslag voor deze verwachting ontbreekt echter. Na geconstateerd te hebben dat door een verruiming naar schatting maximaal 30 000 huishoudens extra in aanmerking komen voor kwijtschelding, stelt u dat dit voor uitkeringsgerechtigden kan betekenen dat zij hun recht op kwijtschelding verliezen indien zij een baan accepteren. Maar of, en zo ja in welke mate, dit effect zich daadwerkelijk gaat voordoen wordt niet duidelijk. Wij kunnen ons dan ook niet aan de indruk onttrekken dat het kabinet sowieso een zeer terughoudend armoedebeleid wil voeren en het argument van de armoedeval gebruikt om dat beleid te legitimeren.

Wij willen er geen misverstand over laten bestaan: ook wij vinden dat werk boven een uitkering moet gaan. En mensen die vanuit een uitkerings situatie aan het werk gaan, moeten daarvoor financieel beloond worden. Maar wij zetten grote vraagtekens bij het argument dat de verruiming van een inkomensondersteunende regeling, zoals in dit geval de kwijtscheldingsregeling, remmend zou kunnen werken op de bereidheid van bijstandsgerechtigden om een baan te accepteren. Op de eerste plaats veronderstelt dit dat bijstandsgerechtigden een vrije keuze hebben om een baan te accepteren. Die keuze is er in principe niet vanwege de sollicitatieplicht. Bovendien zijn er diverse onderzoeken die de betekenis van de armoedeval nuanceren. Wij verwijzen o.a. naar het rapport van de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in november 2010 heeft aangeboden aan de Tweede Kamer.

Deze rapportage laat de relatieve waarde van de armoedeval zien. Mensen die na de bijstand aan het werk zijn gegaan, hebben in ruim 40 procent van de gevallen hun inkomen niet zien verbeteren. Het ontbreken van een inkomensverbetering wordt veroorzaakt door schulden, parttime werk en verlies aan inkomensvoorzieningen. Desondanks blijft men wel aan het werk. De IWI concludeert dat een hoger inkomen voor lang niet iedereen het belangrijkste argument is om aan het werk te gaan. Belangrijke drijfveren komen voort uit iemands mate van zelfredzaamheid en sociale omstandigheden zoals opleidingsniveau.

Op basis van de hiervoor genoemde overwegingen vragen wij u uw besluit om niet over te gaan tot aanpassing van de 'Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen' te heroverwegen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Amsterdam,

burgemeester en wethouders van Eindhoven,

burgemeester en wethouders van Enschede,

burgemeester en wethouders van Nijmegen,

namens hen,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys